

I.A.K.E.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
INSTITUTE OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

2^ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο

ΜΕ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Τοπική Αυτοδιοίκηση, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση
Η παιδεία και ο πολιτισμός ως πυλώνες περιφερειακής ανάπτυξης

1-3 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2016

Ηράκλειο Κρήτης

Ξενοδοχείο

ATLANTIS HOTEL

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Επιμέλεια έκδοσης:

Σπύρος Χ. Πανταζής • Ελένη Π. Μαράκη • Μαρία Ι. Καδιανάκη • Εμμανουήλ Δ. Μπελαδάκης
Γεώργιος Ε. Στριλιγκάς • Ιωάννης Α. Τζωρτζάκης • Πολυχρόνης Ε. Σηφακάκης • Χρήστος Σ. Ντρουμπογιάννης

Σε συνεργασία με την Πανελλήνια Ένωση Γενικών Γραμματέων
Τοπικής Αυτοδιοίκησης «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ»

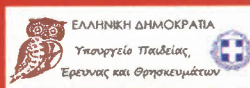
ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ:

Ηρακλείου • Μαλεβιζίου
Μινώα Πεδιάδας • Χερσονήσου
Αρχανών - Αστερουσίων
Βιάννου • Γόρτυνας • Φαιστού

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ:

ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΩΓΗ ΤΩΝ:

ΑΒΡΑΑΜ Βιβλιοχαρτοπωλείο • ΠΕΤΟΥΣΗΣ Εστιατόριο - Ταβέρνα • ΛΥΡΑΡΑΚΙΣ wines • Κ.Τ.Ε.Λ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ Α.Ε.

ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτικών της Α΄ βάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Ηρακλείου <i>Μαρία Βασιλογιαννάκη, Ψυχολόγος</i>	253
Αρχεία, Τοπική Αυτοδιοίκηση και πολιτιστική πολιτική <i>Γιάννης Γονατίδης, Υπ. Διδάκτορας Ιστορίας Πανεπιστημίου Κρήτης</i>	254
Οι απλοί άνθρωποι των τοπικών κοινωνιών ενισχύουν την ιδιαίτερη πατρίδα τους με δωρεές στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό <i>Προκόπης Μανωλάκος, Σχολικός Σύμβουλος Δημοτικής Εκπαίδευσης</i>	254
Γνώσεις και απόψεις εκπροσώπων τοπικών φορέων παιδείας και πολιτισμού για θέματα προστατευόμενων περιοχών στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης <i>Δημήτριος Ματζάνος, PhD, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ. Βασίλης Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστήμιο Αιγαίου Αθανάσιος Μόγιας, Λέκτορας, Π.Τ.Δ.Ε., Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης</i>	255
Μουσειοεκπαιδευτικό πρόγραμμα Δήμου Γόρτυνας: «Ανακαλύπτω το κόσμο της ελιάς» <i>Ειρήνη Παπάζογλου, MSc, Αρχαιολόγος</i>	256
Μνημείο - μνήμης - πράξη, ή αλλιώς ανακαλύπτω, γνωρίζω και σέβομαι τα μνημεία της πόλης μου <i>Μιχαήλ Σκούρτης, Συντηρητής αρχαιοτήτων, Ιστορικός του ελληνικού πολιτισμού Μαρία Ξυπνητού, MSc, Αρχιτέκτων – αναστηλωτής ΕΜΠ</i>	257
Η δυναμική των τοπικών παραδοσιακών κοινωνιών: η Τοπική Αυτοδιοίκηση Α΄ Βαθμού και οι φορείς ανάπτυξης παιδείας και πολιτισμού <i>Νίκος Σουτόπουλος, Εκπαιδευτικός ΠΕ70 Αθηνά Πανάγιου, Στέλεχος Τ.Α., Διοικητική Υπάλληλος Δήμου Μετσόβου</i>	258
Οι πολιτικές διαμόρφωσης της ευρωπαϊκής ταυτότητας ως φορέας εκπαιδευτικής και πολιτιστικής <i>Βέρα Σπυράκου, Υπ. Διδάκτωρ</i>	259
Γνωρίζοντας τον άνθρωπο και τον τόπο <i>Μιχάλης Τζανάκης, Εκπαιδευτικός ΠΕ02, Συγγραφέας</i>	260
Δεν είναι κερασάκι, πολιτισμός είναι και κρύβει ανάπτυξη!!! <i>Ματθαίος Φραντζεσκάκης, Δημοσιογράφος, Μαθηματικός, Υπεύθυνος σχεδιασμού και ανάπτυξης πολιτιστικών και αναπτυξιακών δράσεων</i>	261

ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

προσφοράς τους στην ιδιαίτερη πατρίδα τους. Επιδίωξή μας υπήρξε η διερεύνηση και καταγραφή των Λακώνων ευεργετών, ανεξάρτητα από την προσφορά τους, μεγάλη ή μικρή, στη διαδικασία διαμόρφωσης της εκπαίδευσης και του πολιτισμού, από τη δημιουργία του Κράτους μέχρι τις μέρες μας.

Διερευνώνται προσφορές στην παιδεία, στον πολιτισμό, την υγεία, σε κοινωφελή έργα που βοήθησαν την τοπική κοινωνία. Αναζητούνται τα κίνητρα της ευεργεσίας των δωρητών, οι αιτίες του φαινομένου της ευεργεσίας καθώς και η οικονομική σημασία των προσφορών.

Η τεκμηρίωση της εργασίας μας βασίστηκε σε ανέκδοτο αρχειακό υλικό, στη διερεύνηση πηγών και σε επιτόπια έρευνα. Η έρευνα σε αρχεία αποκάλυψε υλικό το οποίο ταξινομήθηκε σε χρονολογικές ενότητες, έγινε κριτική αποτίμησή του και έλεγχος της αξιοπιστίας και της εγκυρότητας του περιεχομένου των πηγών. Μελετήθηκαν διαθήκες και συμβολαιογραφικές πράξεις, απλές δωρεές ως προς το χρόνο, τα κίνητρα, την προέλευση, το σκοπό της ευεργεσίας, το επάγγελμά του δωρητή, το φύλο, την κοινωνική και οικονομική του θέση.

Οι τοπικοί ευεργέτες συνέβαλαν στην ανασυγκρότηση της ελληνικής επαρχίας και διαδραμάτισαν ουσιαστικό ρόλο στην ολοκλήρωση του Ελληνικού Κράτους.

Όταν το Κράτος αδυνατούσε να προσφέρει στην εκπαιδευτική υποδομή, ερχόταν και αναπλήρωνε το κενό ο άνθρωπος που επιθυμούσε την πραγματοποίηση έργου που είχε ανάγκη ο τόπος της ιδιαίτερης πατρίδας του. Το μεγάλο πλήθος των μικρών τοπικών δωρητών ήταν εκείνο στο οποίο βασίστηκε η εκπαίδευση με την οικοδόμηση κυρίως σχολείων στην επικράτεια.

Καταβλήθηκε προσπάθεια να αναδείξουμε τη σημασία της μικρής οικονομικά προσφοράς, να αναδείξουμε τις μεσαίες και μεγάλες δωρεές του λαού, προσπαθώντας να αποτιμήσουμε την ευεργεσία στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό από Λάκωνες ευεργέτες και δωρητές. Η έρευνά μας προσέγγισε θέματα της γενικής και τοπικής Ιστορίας τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν στη διδακτική της σχολικής Ιστορίας.

Γνώσεις και απόψεις εκπροσώπων τοπικών φορέων παιδείας και πολιτισμού για θέματα προστατευόμενων περιοχών στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης

Δημήτριος Ματζάνος, PhD, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.

*Βασίλης Παπαβασιλείου, Επίκουρος Καθηγητής, Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Αθανάσιος Μόγιας, Λέκτορας, Π.Τ.Δ.Ε., Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης*

Η παρούσα έρευνα αποσκοπεί στην ανίχνευση και την καταγραφή των γνώσεων και των απόψεων των εκπροσώπων τοπικών φορέων παιδείας και πολιτισμού σχετικά με τις προστατευόμενες περιοχές και το τοπικό περιβάλλον. Ειδικότερα, επιχειρείται να διερευνηθούν οι γνώσεις και οι απόψεις των τοπικών φορέων για θέματα περιβαλλοντικά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά της τοπικής κοινότητας του Αρχαγγέλου Ρόδου.

Η έρευνα ήταν επιτόπια και σχεδιάστηκε με βάση τους άξονες της αειφόρου ανάπτυξης: περιβάλλον, οικονομία, κοινωνία και πολιτισμό. Ως μελέτη περίπτωσης, επιλέχτηκε η κοιλάδα του Αίθωνα στη Ρόδο, της οποίας ένα τμήμα πρόσφατα εντάχθηκε σε καθεστώς προστασίας. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε το διάστημα Φεβρουαρίου - Μαΐου 2014. Χρησιμοποιήθηκε ημιδομημένη συνέντευξη, σε 30 εκπροσώπους τοπικών φορέων παιδείας και πολιτισμού της περιοχής μελέτης. Ακολούθησαν η «Ανάλυση Περιεχομένου», η επεξεργασία των δεδομένων με το στατιστικό πακέτο SPSS, η καταγραφή και ανάλυση των αποτελεσμάτων, η εξαγωγή συμπερασμάτων και η διατύπωση προτάσεων.

Από τα αποτελέσματα που προέκυψαν, καθίσταται αντιληπτό ότι οι εκπρόσωποι των τοπικών φορέων παιδείας και πολιτισμού γνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τόπου τους, την παράδοση και την ιστορία τους. Οι γνώσεις τους αναφορικά με το τοπικό περιβάλλον φαίνεται να είναι επαρκείς, καθώς παρουσιάζονται ενημερωμένοι και σε ετοιμότητα για την αειφορική διαχείριση της περιοχής.

Από τα πορίσματα της έρευνας προκύπτει ότι μια στρατηγική που συνδέει την τοπική κοινωνία με την προστασία του πολιτισμού και τη γνώση για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τόπου και της φύσης, είναι πιο αποτελεσματική στην προστασία και διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών από μια στρατηγική που παραμελεί τις παραδοσιακές πρακτικές, τις αξίες και τους θεσμούς.

Η συμβολή της παρούσας έρευνας είναι σημαντική, καθώς μελετά συστηματικά το επίκαιρο θέμα της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών, συνδέοντας την τοπικότητα με τη βιώσιμη ανάπτυξη και αναδεικνύοντας τη συνάφεια των τεσσάρων πυλώνων της αειφορίας: του περιβάλλοντος, της οικονομίας, της κοινωνίας και του πολιτισμού, με την τοπική γνώση και τους τοπικούς φορείς.

Μουσειοεκπαιδευτικό πρόγραμμα Δήμου Γόρτυνας: «Ανακαλύπτω το κόσμο της ελιάς»

Ειρήνη Παπάζογλου, MSc, Αρχαιολόγος

Η παρούσα μελέτη αποσκοπεί να παρουσιάσει τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία του πιλοτικού μουσειοεκπαιδευτικού προγράμματος του Δήμου Γόρτυνας με τίτλο «Ανακαλύπτω το κόσμο της ελιάς» που εκπονήθηκε και υλοποιήθηκε από εθελοντές του Δήμου Γόρτυνας.

Το εν λόγω πρόγραμμα απευθύνονταν σε μαθητές προσχολικής αγωγής, καθώς και σε μαθητές όλων των τάξεων του Δημοτικού του Δήμου Γόρτυνας. Ο σχεδιασμός όπως θα αναφέρουμε και στη συνέχεια στηρίχθηκε σε συγκεκριμένους άξονες και στόχους. Οι στόχοι αυτοί ξεπερνούν τα όρια της ψυχαγωγίας και της ενημέρωσης και προσχωρούν